

Any I.

ACCIO CATALANA

DIARI NACIONALISTA

Herit a la UNIO CATALANISTA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

SABADELL: 1 pesseta al mes.
FORA: 4 pessetes trimestre.

Sabadell, divendres dia 4 de Janer de 1907.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
Jardi, 37 □ □ Teléfon 134

No's publicarà
l'endemà dels dies festius.
Nombre solt 5 céntims

Se necessita, en la impremta d'aquest diari, un OFICIAL ENQUADERNADOR de llibres ratllats y impresos, práctic en les prempses de daurar; y dos OFICIALS CAIXISTES.

Rahonant ab Dependents.

y ab aprenents de Dependent

—¡Ah! y 't creus tú, que perquè escombres el despaig, espelses les pessets, copies alguna qu'altra carta, vas a facturar paquets, medeixes y piegues pessets y fins el dissapte vas a cobrar al Banc, ja ets un perfecte aprenent de Dependent!, ja ets un perfecte aprenent de Viatjant!

Es a dir que la teva missió, s concreta solament a n'aquestes feines insignificants, quines ahurien d'esser propies d'un senzill mosso de magatzem, mes no d'un qu' aspira a quelcom més que a un ínfim sou de jornal; d'un qu'es molt més gran la seva significació dintre la societat actual; d'un qu'es molt més important la seva missió pel avenir; car si'ls homes de demà, si'ls que demà tenen qu' anar a obrirse pas pels mercats mundials, ahont tindran que lluytar ab dependents mes experts, ahont tindran que lluytar ab dependents mes instruits, y ahont se trovaran ab mercats ja conquerits y dominats per aquestos paissos, ab quins hauriam d'enmirallarnos, si s presentessin ab les armes que'ls d'avuy esgrimeixen, ab els coneixements y arguments que la majoria dels d'avuy se serveixen pera trevallar els migrats, els pobres mercats, d' una part de l'Iberia, seria com anarse a brallar una escopeta de pistó, ab un mauser; seria ridicol.

Y que s'hi haurá d'anar, no cal dubtarho. Lo mercat d'Iberia cada dia mes pobre y més inestable, s trova avuy aventurat a una pluja a temps o be a un credit de ministre.

En algunes regions, mentres els rius mandrosament s'arrosseguen per aquelles terres ermes, y els saltants d'aygua cauhen ab forza no aprofitada..., esperen pluja y demanen credits..... altres—Galicia meteix—son riques, empró no poden gaudirsen per mancarlosi vies de comunicació..... Tot es aixís.

Ja veus si n'es de convenient, ja veus si n'es d' important pera nosaltres lo Centre de Dependents del Comerç y de la Industria. Te de feros dependents de debó; té de feros viatjants de debó; te de feros aptes pera nostra carrera.

Y si no fos prou, tant sols per acoblarnos, tant sols per agermanarnos tots els Dependents avuy dispersos per diferents Centres, ja la tindria tota l'importancia.

¡Qu'hermosa la veig al avenir, la casa del Dependent a Sabadell! ¡Com els admiro als barcelonins ab son grandios casal al carrer Comptal! ¡Quina obra tant digna de lloansa está fent el Centre Autonomista de Dependents del Comerç y de la Industria!...

Francés, Inglés, Alemány, Esperanto, Morro, taquigrafia, geografia comercial, teneduria de llibres y un sens fi d'assignatures que com afilades sagetes els Dependents sortints d'allí podran esgrimir en son peregrinatje a través del mon importador...

El Centre Autonomista los ha comprés be, la orientació que deu emprendre el dependent avuy en aquestos temps crítics... y ajudat d'un bon nombre d'entitats y altruistes Comerciants y Fabricants, está fent avuy una hermosa obra de cultura...

Nosaltres també la farem aquesta obra de cultura; també les trovarem aquestes benemèrites entitats; també vindran a ajudarnos aquestos altruistes Comerciants y Fabricants. Y tots junts, aprenents y dependents, viatjants y representants, teorichs, ajudants y escribents tots ab nostre grà de sorra, aixecarem en nostra, benvolguda ciutat, la Casa del Dependent.

J. MESTRE.

Barcelonines

Es necessari que jo des d'aquesta secció, que setmanalment sortirà, els posi al corrent de la vida barcelonina. No haig de tractar res ab preferencia. Aquí hi vindrà l'impresió que a un cronista imparcial (que molt ho vol ser qui are els parle) li produeixin els successos més remarcables. Aquí han de venir les noves que's comenten y passen de boca en boca; a voltes serem curiosos com una dona y anirem

als petits successos de la vida ciutadana; altres vegades portarem a faró les grans orientacions de la política de la terra, y sempre en nostra tasca hi havem de posar tota nostra bona voluntat.

Y per comensar bé, ho ferem saludant a nostres llegidors efusivament y els hi preguem benevolensa per la ploma nostra. Y are procurarem dir, encar que poch, lo més important d'aquestos últims dies.

Ha impresionat simpàticament a tothom l'acoblament dels lliberals autonomistes, quins, ab la fundació del «Centre Nacionalista Republicà», han creat un nou organisme verament democràtic; l'infantia l'entusiasme de un jovent plé de forces y esperances en un pervindre venturos per la Pàtria, y al costat d'ells, dels jovers, els directors, els vells, aquestos homens de intatxable historia política. Barcelona ha respost a la crida. La gran ciutat ha constituït un nucli que respón als anhels y pensament de bona part de catalans y que té una missió clara y definida a cumplir a l'avenir; missió plena de sacrificis pero que assolirà ab coratge per bé de tots. Arreu de Catalunya han de trobar ressó, y aquest mohiment vers una política en que'l poble hi trobi els més fermes y decidits defensors de ses justes reivindicacions, ha fet que des de sa naixensa siga la nova entitat verament popular. Al pervindre s'ha de demostrar el benefici que a la idea capdal qu'informa el desvetllament català, reporta avuy la nova associació, molt més atenció a que no ve a dividir, ni a malmetrer el grandios renaixement de Catalunya, sino a acullir als qu'avuy n'eren lluny, pera unirlos, ab un bell agermanament, a tots els ciutadans del gran estol nacionalista.

Dies passats Barcelona va saldar un deute que ab un dels seus més preclars fills tenia; me refereixo a l'inauguració del monument d'en Serafi Pitarrà, iniciador del renaixement del Teatre Català. La cerimonia va tenir un aspecte ben popular, porque en Pitarrà, discutible o indiscutible, va tenir sempre en ses produccions el dó de reflexar nostres costums; y el poble l'estima com a son autor predilecte. Allí al voltant de l'estatua hi va acudir tota la ciutat.

Al final, quan la multitud ja se filava, va

conmovedora. De la tribuna baixava un dels més grans actors catalans, Iscle Soler. Anava a les palpenes, quasi cego, apoyat en el brás de dos amichs; y el publich, al adonarse de tan gran artista, va saludarlo ab una salva d'aplaudiments espontanea y entusiasta qu'ell va remerciar conmogut y emocionat ab sentides llágrimes.

El fill d'en Pitarrá, va donar les gracies per l'homenatge que's tributava al seu pare, ab un bell parlament, en el que s'hi va remarcar una fonda simpatia pels obrers. Després va saludar al monument, la gran gentada que presenciava l'hermós acte; sens distinció d'idees ni partits ningú hi faltava; la memoria del gran escriptor va unir a tots y van oblidarse diferencies per rendirli un merescut tribut d'admiració.

* * *

Forsós es parlar de coses menys trascendentals, pero qu'han despertat fonda curiositat. Entre elles hi ha la causa promoguda pel Marqués de Casa Riera y quin desenllas tindrà lloch dintre pocs dies. Casi un mes ha durat lo procés y han declarat un exércit de testimonis. El publich, aquest gros publich ávit de sotregades y emocions, ha invadit la Sala gran de nostra Audiencia. Era verament curios interessarse tan per doscents milions de franchs d'altri y els tafaners, els petits rentistes, el bon burgés, apretats, suosos, respirant una atmósfera pesada é impura, han aguantat incansables les interminables sessions en la sala dels vells tapisos. Ja voldria que sapiguessin el final, y sortissin de duptes, que parli aviat la justicia, perque el bon burgés, el petit rentista y el tafaner se treguin un gros pés de sobre. Son masses emocions seguides per tanta bona fé.

* * *

Hem tingut aquets darrers dies, la desagradable sorpresa de nous atentats anarquistes. Va trobarse una bomba a una escaleta de la Rambla de les Flors, qu'afortunadament no va explotar y al mateix lloch, dintre d'un kiosco, en va explotar un'altra, que va ferir greument a un foraster, infundint un pánich foll. No haig de ponderar l'indignació qu'han produït aquestos fets, pero en mon sentir la protesta ha sigut feble. Aterra y espanta'l misteri qu'embolcalla l'acció dels terroristes en aquesta desgraciada ciutat; indigna l'impunitat d'aquestes feres humanes. Segueix sens treva la fatídica tasca de destruirnos; els traydors criminals despoblarán nostra ciutat. Y ben trist es confessarho, pero no'm dol dirho perque es la veritat: aquestos últims atentats no han fet tan forta la protesta com altres vegades; sembla que siga necessari el vessament de sang per conmourers igual qu'un publich de pantomima. Per sort no s'han hagut de recullir cossos acibillats de ferides, ni hi ha hagut la trista professó d'enterraments, pero el perill es el mateix. Es necessari una reacció ferma y decidida contra'ls destructors de la florent capital de Catalunya. Sols aixís s'arribará a la pacificació dels esperits; y en aquesta gran obra social, humanitaria y patriótica, deuria portarhi la devantera la premsa, sense distinció de matissos. No es prou protestar ab

fondes lamentacions dos ó tres dies seguits. Caldria que no callés may guiant l'opinió y no deixant may aquest tema. Aixís potser tothom s'interessaria per la gran obra d'acabar per sempre mes aquestes monstruositats incomprendibles en país civilisat.

* * *

Volia també parlar avuy de teatres y quelcom mes. Un altre dia será. Apenat l'ánim per les tristes consideracions que'ns sugereix l'anterior noticia, no estém per diversions.

F. GUSTAU.

MEETING DE PROTESTA

contra les Presons-model

celebrat al Teatre Euterpe'l dissapte prop-passat

La concurrencia es escassa. Gairebé únicament les butaques resten ocupades.

Sobre l'acte ab la presidencia de nostre ciutadà Sr. Martinez, qui comensa manifestant sentir un goig no experimentat per éll en tant alt grau en cap més meeting, puig se tracta—diu—de protestar dels inútics abandons y tractaments en que's té als presos de les presons celulars.

Seguidament se llegeix una carta explicatoria d'algunes fetes en la presó de Barcelona y d'un manifest endressat a tota Espanya.

Comensa en Domenech dihent «que així com els pagesos baixen de ses llars montanyenques contents y plens de salut, els presos surten de les celdes malalts».

Manifesta l'injusticia de molts empresonaments que's fan—diu—«únicament pel crim de opinar diferentment dels que manen.»

«Per acabar aquestes anomalies sols se necessita tenir conciencia de lo que succeix y enteresa de carácter per abolirles».

En Castellote, de Barcelona, comensa dihent «que per medi de les presons models, ha quedat ben definida l'inquisició moderna.»

Parla tot seguit en Sola, de Barcelona, dihent que «s'han d'escoltar molt bé les propagandes dels apostols de la llibertat, prò tinguis bé en compte qu'els aplausos en totes epoques han creat ídols qu'han destorbat la marxa del progrés».

Parla de l'última era de reivindicacions franceses.

Exposa que'ls delinqüents son fills llegítims dels régims dolents y de la Justicia histórica.

«No cregueu per tot lo dit que s'enrunin les presons; siguem concients y forts; redresemnos y demostrém als administradors de Justicia, qu'abans que tot s'ha de tenir cor y cervell pera sentir y obrar humanitariament».

Parla el Lletrat de Barcelona en Puig de Asprer—Fa historia de la campanya a favor de les Escoles Modernes.

Diu del sistema celular que, quan aquí l'han implantat, els altres països ja l'havían abolit. Tot lo dolent dels altres països aquí ho implantém.

Ataca'l sistema jurídic per lo cansoner que's en fallar les causes.

Fa comparances ab la Bastilla de París y diu que ja tenim Bastilla a Catalunya.

Acaba dihent que'ls adherits a aquesta campanya son sols els obrers de Catalunya, elements republicans y nacionalistes.

La presidencia llegeix les conclusions que'n síntesis diuen:

Poble de Sabadell reunit en grandió meeting, protesta enérgicament régim celular presons Model, pera esser aquestes, centres de dolencies físiques y morals que no pot tolerar la civilisació moderna.

Foren aprobades.

S'adheriren al meeting les societats obreres republicanes y nacionalistes.

Breus consideracions respecte una nova

El Capellá de la Presó Nova de Barcelona, Mosen Joseph Pedregosa que tant ha contribuït a fer menys dura la vida dels presos, no n'ha tingut prou en crear dintre l'establiment un orfeó y una escola pera'ls analfabets, sino que ha preparat y ahir inaugura, una classe de llengua francesa, quin professor es un dels mateixos reclusos. Y Mossen Pedregosa no acabarà aquí la seva tasca, sino que l'anirà aixamplant a mida que li sigui possible.

Treurer de la presó les ombres qu'embolcallen el cervell y el cor dels desgraciats presos; fer penetrar a la presó un raig de llum que conforti l'esperit y fagi glatir la vida; combatre els pensaments dolents per medi de l'ocupació en l'estudi y ensenyar al ignorant el goig d'una existencia digne; fer que la presó deixi d'esser lloch de castich, martiris y agonies morals pera'ls pobres sers que la fatalitat ó lo que sigui, els hi ha portat, es una obra que te quelcom de super-humana ja que despreciant les impureses socials y fins sobreposant-se a elles mateixes, fa que'l pur sentiment de humanitat s'imposi y regni en aquell lloch de desdítxes.

¡Quina missió més hermosa per un Estat! ¡quin impossible per el nostre!

Y, no obstant, aixó va realisant a la Presó Nova de Barcelona un sencill capellá, Mossen Pedregosa, a qui corament felicitem per tant educadora y humanitaria empresa.

J. M.

Noves

Pera avuy vespre, a les nou, están convocats els federals pertanyents al Partit, pera elegir els sis individus (un per cada districte) pel Comité central ó municipal pera l'any tot just comensat.

La reunió tindrà efecte en el café del Circol Federal.

—Ahir dematí fou trovat al peu del Pont de la Salut, el cadavre de Carme Segura Ubach.

Diuen que pocs moments avans se passejava per la carretera, fins que va tirar-se a baix, ignorantse els motius que varen induhirla al suícidí.

Tallers d'impremta y Encuadernacions de J. Segals Donaroch—Jardi, 37—Sabadell

Catalana

ESMALTERIA FRANCESA JIS CHABAUD Calderón, 119-121

Lletreros de ferro esmaltat de totes classes.—Gravats.—Timbres de goma y de metall.

Especialitat de la casa: Retratos artístics en esmalt y semi-esmalt.

Ebanistería Económica

DE

PAU ASTALS

Carrer Manresa, 9

Gran assortit de mobles de totes classes

Especialitat en els nuviatjes

Única casa á Sabadell que's dedica á la construcció de billars.

FÁBRICA DE COTILLES

ULTIMS MODELS en FORMA RECTA
de la casa Farcy & Oppenheim de New-York

COTILLES Y FAIXES-VENTRERA

Josepha Canyellas de Sallent Plassa Major, 3

La casa mes acreditada pera la confecció de COTILLES A MIDA

AVÍS

L'Establiment de Mobles y tallers d'Ebanistería, Sillería, Tapicería, Tornería y Fábrica de motllures que

N'ANTON OROBITG

tenía instalats en la Rambla, 62, y Balaguer, 63, posa en coneixement d'els seus nombrosos parroquians y del públich en general qu'ha traslladat dits Establiment y Tallers á la **Rambla, 174 y Madoz, 2.**

Mobles de lo mes sencill á lo mes elegant.—Estils: Renaixement, Gótic, Marroch y Modernista.—Pressupostos y preus á qui hu demani.—Solidés y perfecció.—Tots els mobles son construïts en els Tallers de la casa.

¡Ocasión!

PERA VENDRER

Un motor á gas "Otto" 3 cavalls forsa y accesoris (casi nou).

Una serra cinta de metre diámetro, voláns ab accesoris.

Una serra circular y máquina de fer motllures ab tots els accesoris y unes 80 fulles.

Una máquina de foradar fusta ab les seves broques per fer furats d'encaixada y grapa universal.

Un torn pera fusta ab accesoris.

Un torn ab conos y ab accesoris. Embarrat y transmissions.

Tot en molt bon estat.

Preu ventatjósissim

Donarán rahó en el carrer de Madoz, 2.—Tallers de fusteria.

SABATERÍA DE FILL DE JOAN DURÁN

Pedregar, 6. - Sabadell

Gran assortit en calsats fets de totes classes. Especialitat en calsats de dónbola, oscaría, badell "cronie" y Lluís XV.

La casa representa les marques mes acreditades en **CHANCLOS DE GOMA**, y recomana á sa gran clientela la marca "THE STAR" reconeguda per tot Europa com la mes sólida y económic per sa llarga duració.

Banca. - Borsa. - Cupóns
Rafel Balmas Ribas - Corredor Reyat
Passatge de la Pau, 8.—BARCELONA

Compra venda de valors, órdres de borsa, pagos de cupóns, cambi de monedes, descompte de lletres, accions Banch de Sabadell y La Energía, etc. Totes les operacions garantides pera'l citat corredor.

Representant á Sabadell: **ENRICH GIRALT**
Despatx: **Rambla, 9 baixos y Gracia, 135.**—Teléfans, 252 y 256

SABATERÍA de NICOLÁU TOUS

Plassa Pí y Margall, 24

Gran assortit de calsats de totes menes com en les principals cases de la capital.

Classes especials d'oscaría y dónbola per senyor y senyora á preus reduhidíssims.

Chanclos de Goma la marca "Boston" la mes acreditada y coneguda.